

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СТРУЧНИ ЛИСТ ЗА СВЕ ПОЛИЦИЈСКЕ РАДЊЕ

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут недељно. По потреби биће ванредних бројева. Претплата се шаље уредништву у Београду „Краљев трг“ до Управе града Београда, а у унутрашњости код овлашћених скупљача или на пошти. Цена је листу: седма, које улазе у састав општине а која је већ претплаћена, чиновницима, учитељима, званичницима, општинским писарима и осталим званичницима у опште годишње 12, полугодишње 6 динара. Гостионичарима и механичарима из унутрашњости годишње 16, полугодишње 8 динара. Жаңдармима годишње 8, полугодишње 5 динара, пугови се по овој цени могу претплатити само преко својих командира полицијских односно пограничних одреда. Надлештвима у опште 20 динара на годину. За иностранство: годишње 24, полугодишње 15 динара. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи не враћају се.

БОЖА Б. МАРШИЋАНИ

НАЧЕЛНИК II КЛАСЕ ОКР. МОРАВСКОГ

ВУЧЕ Ј. ВУКОТИЋ

НАЧЕЛНИК I КЛАСЕ ОКР. ГОСПИЧКОГ

ЗТОДОР СТАНЧЕВИЋ

НАЧЕЛНИК II КЛАСЕ ОКР. НИШКОГ

САВА К. ЈАНЧЕВИЋ

НАЧЕЛНИК III КЛАСЕ ОКР. КРАГУЈЕВАЧКОГ

МАТА РАДОВИЋ

НАЧЕЛНИК I КЛАСЕ ОКР. УЖИЧКОГ

ЖИВОЈИН М. ПРОТИЋ

НАЧЕЛНИК IV КЛАСЕ ОКР. ТИМОЧКОГ

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Надлежност општ. судова при потврђењу тапија и убаштињења.

Код нас се појављују господарства на права непокретних имања у више видова. Има права господарства по продаји и куповини, има их по наслеђу, а има их и по старини. Већи део правног господарства на непокретну имовину, код наших народа долази по наслеђу и по старини, јер је један најмањи део оних сопственика који своје право на имовину доводе са уредним судским путем потврђеним тапијама. Како је врло близу време, када ће се и код нас морати приступити убаштињавању и увођењу у својину на непокретна добра судским путем зато уређеним баштинским књигама, ми налазимо да нам је дужност, да у нашем листу упознамо општ. писаре, како при овим појавама треба да се крећу и на који начин да помогну грађанима, те да их у правно и законско господарство свога имања уведу.

Нарочито имамо да приметимо то, да је ово нужно за сеоске општине, јер сеоски су грађани у највећем броју без права доказа за убаштињење — право својине — услед чега и долазе они онолики грдни истуши за заватине и самовлашће. Негде га има а негде га можда и нема. Његови старији тражили су годинама извесно земљиште, а тек од један пут појави се власт и вели да је то самовлашће и онда наступа казна и све оне последице са трошковима и таксама које законски прописи повлаче. Све ово чини се негде и у незнању са правом на раније кретање куће и задругара, који су то чинили држећи да су у своје право. Свега овога неби било када би било уредног и законног убаштињења. Ми би се одиста озећали пуно задовољни када би се од стране државних власти приступило убаштињавању непокретних добара и уводу у баштинске књиге. Како рекосмо то је врло нужно и томе се раду мора приступити у најкраћем времену, и зато, а да би дали и грађанима а и општ. властима упута како треба да чине у оваквим појавама, ми ћемо у нашем листу изнети све видове убаштињења, и процедуру која се услед тога има извршити код општ. власти.

Као што рекосмо, права на господарство непокретног имања има разноликих. Једно је када власт средством јавне лиценцијације продаје имање за дугове. Ове тапије издаје сам првостепени суд и са њима општ. власти немају никаква посла. Други су вид оне тапије које се преносе код првостепених судова по праву господарства по уредним тапијама, продајом и куповином. И овде општински судови немају никаква саучешћа, до само то, да издаду уверење о томе да продавац није земљоделац и да има права на отуђење своје имовине, или ако је земљоделац да ово отуђење може учинити, јер није противно § 471. тач. 4. грађ. судског поступка. Каква ова уверења од стране општ. власти треба да буду означено је у нашем листу од прошле године у бр. 2. стр. 12. бр. 16. стр. 149. Нека општ. писари нађу ове бројеве и при поступању нека се по истим обрасцима управљају. Трећа су убаштињења по старини и наслеђству о којима хоћемо овде да говоримо и да изнесемо упут и обрасце.

Код нас има много и много домова који извесно право на непокретна имања уживају од памтивека, и ово право уживања и својине прелазило је са колена на колена. У том праву нико их није узнемиравао, али негде се појави и тај случај. Да тога неби било треба прећи законитом наређењу у § 292. грађ. законика.

Ми ћемо изнети процедуру како то треба да се врши.

Пре свега онај који хоће на своје имање да се убаштини, на које нема тапије, треба да поднесе општ. суду молбу, да исти изађе на лице места и да се увери о томе где исто постоји, у ком простору, до кога се граничи и т. д. Ова молба треба да гласи овако:

Суду општине Косерићске.

Од старина ја и моја задруга, као правни сопственици уживамо и зиратино њиву у „Присоју“. Ово наше право иде са колена на колена. Како на исто немамо уредне тапије, то сам рад да се на ово имање убаштиним судским путем.

Молим суд да изађе на лице места, да исто премери и увери се у присуству граничара о нашој својини како би се на исто могао убаштинити.

Датум.

Понизан Н. Н.

Када општ. суд добије овакву молбу дужан је изаћи на лице места, извршити премер у присуству граничара и резултат ставити на расположење молцоу, ради његова убаштињења. Тапија гласи овако:

Убаштињење.

Од старина уживамо њиву звану у „Присоју“ и сада се на то земљиште убаштињавамо, оно се налази у овом простору и границама:

Од истока до Петра Марића (120) сто двадесет метара; од запада до Илије Зорића (125) сто двадесет и пет метара; од Југа до Марка Анђића (458) четири стотине педесет и осам метара, и од севера до Павла Ранковића (459) четири стотине педесет и девет метара:

Овим убаштињењем уводим се у правно господарство овога имања онако како то наређује § 292. грађ. законика.

Датум.

Милош Нешић
земљоделац из Косерића
старешина задруге
Нешића.

граничари:

Петар Марић
Илија Зорић
Марко Анђић
Павле Ранковић.

После овога када сопственик поднесе овакву тапију на потврђење, долази од стране општ. суда као надлежног оваква потврда:

Суд општине косерићске изашао је на лице места имања Милоша Нешића, земљоделца и његове задруге оvd. њиву звану у „Присоју“ коју он од старина ужива и зирати и исту је у присуству граничара премерио и нашао је да мером није узето ничије приватне, сеоске, општинске ни државне земље, нити су граничари противу мере и заузећа ове сопствености имали шта приметити. Ово имање заведено је као сопственост задруге Нешића у књигу пописа под Б. под бр. 16. и исто не стоји у парници, као потпуна и неоспорна својина задруге Нешића. Све ово суд општински по своје уверењу и сазнању својим потписом и печатом тврди.

Датум.

Председник суда.
Кметови.

Писар.

Ову потврду треба потврдити и код полицијске власти, са овером да је истинит потпис, печат на и садржина, па тек онда тражити убаштињење код првостепеног суда.

ИЗ МОЈЕ ЗАПИСНИЦЕ

Б. К. М.

2. После прве секције

Пре двадесет година, бара „Венеција“ није изгледала као данас.

Њена, увек жабокредно покривена, вода, притискивала је много више земљишта. Смрад од ње давио је целу варош, јер је у њу бацана сва нечистоћа и сав гад варошки. У њу су отицали и неки канали, којима је нечистоћа из вароши избацивана.

Она је била велика и сваке године ширила се и постала све већа. Око ње било је још пустога земљишта. Она је савала да и то покрије, и да постане Језеро.

И она би то и била, да, неком срећом, није приступљено подизању железнице.

У њеноме кориту подигнута је и железница и многе друге грађевине и зграде око ње. То ју је сузбијало и стеснило.

Зато је она сад тужна и несвесла. Зато њена вода није сад, баш увек, покривена жабљаком. Зато се из ње данас распростире нешто мало мањи смрад.

Боји се, како су је притеснили, да је сасвим не униште. Неоснована бојазан! Зар сад да је униште, кад су је украсили свуд унаоколо!... Да Београд може бити без ње одавно би она била уништена! Осим тога, она се под кад — што даде и употребити zgodно.

Она не отиче. Кад се у њу што остави, стоји ту до у бесконачност. Вода не усане никад. И оно што је остављено у бару, не види се никад. Само га треба за дно утврдити. Сава и Дунав непоуздани су. Њине воде теку и посе што се у њих остави, па чешће избаце и на обалу. А често пута то се не жели.

Тако и 187. године неко беше оставио у бари „Венецији“ Леонору жену Јошке Н. Ковача. А да неби избила на површину воде обесио јој о врат и колена камење, те је за дно притврдио.

Но, или су несташне рибе изгризле врвце, са којима је било привезано камење о врату и коленима Леонориним, или је вода, играјући се, исто збацила, једнога лепог летњег дана, неки младић, који се по бари возио на чамцу, виде на површини воде леш женске, јави то коме треба, те леш изваде и у варошку болницу пренесу.

Ја сам заступао члана у кварту и наредио да се над нађеним лешом секција изврши, а сам се одредио да као полицијски орган секцији присуствујем. То ми је била прва секција.

Међутим, већ се сазнало да је извађени леш: Леонора, које је пре тридесет дана из мужевље куће нестало. Муж њен Јошка, одмах по Леонорином нестанку, известио је о томе квартал и молио да је овај потражи по Србији, а он ће сам распитати, да се није вратила породици у Угарској, одакле је била.

Пре него је приступљено секцији, испитани су зуседи Јошкини о животу између њега и Леоноре и о томе, да ли који од њих знаде што — год, што би на овај догађај бацило колико толико светлости.

Они су сви утврдили: да су Јошка и Леонора живели врло лепо; да је Леоноре наједаред и изненада нестало; и да ју је муж истински жалио.

Ово последње видео је већ и цео свет. Кад је Леонора извађена из баре, он је тако плакао и бусао се у груди, да би се и камено срце ражалило.

Мислило се у опште: мора бити да се сама удавила. Ко зна какву је муку она имала!

*

После подне у 3. сата била је секција.

У капели болничкој, на столу за то намештеном, лежала је гола Леонора.

Било јој је до 25 година.

Била је по телу бела као снег. Нигде никакве ране; нигде одеротине. Кречна вода у бари потпуно је очувала леш од трулежи и распадања. Била је врло лепа, само јој очи беху отечене и избуљене.

Лекар, обичао на послове ове врсте, равнодушно расече и здера кожу са чеоне кости, и узме са тестером стругати лобању. Кад расече лобању и прегледа ову и мозак, он ножем исече ребра на грудима и отвори прсну дупљу. Прегледа срце, цигерице и све што му је било потребно.

Секао је као што сече касанин месо у своме дућану! Ни рука да му задршће, ни да се згади!...

Мени беше тужно да гледам. Било ме обузело неко осећање, ни сам не знам какво. Жалио нисам. Та нисам ни познавао жену. Страх ме није било; што бих се плашио мртвога леша? Али, као нека велика и тешка грудa беше ми у грудима, па ме је стезало да нисам могао дисати... Није то ни пријатно први пут гледати како се касанин човек!

Да сам знао да је то тако непријатно, не бих ни дошао. Или бих се опно. Кажу да је мало накресаном човеку равно све до Косова. А и веруј. Слушао сам како је један мој колега, негде око Ивањице, мало накресан, присуствовао секцији некој на гробљу, па је био тако куражан, да је, кад су му се ноге на клизавици измакле, главом право у утробу секциранога леша упао!...

Кад је лекар свршио преглед нашао је, да је Леонора најпре угушена, па тек онда, онако мртва, у воду бачена.

Сад је требало наћи: ко је то учинио.

Најмање је имало основа веровати да је то учинио муж јој Јошка. Зашто би учинио, кад је са њом живео врло лепо?

Знало се још, у женскоме друштву и у ужем кругу, да је Леонора волела још некога осим мужа, али није се знало кога. Може бити да ју је тај угушио!

*

Тога дана у вече дошао сам раније у стан. Целога дана био сам рђаво расположен. Легао сам и заспао.

Мој послужитељ јавља ми да једна жена жели говорити са мном.

Пусти је, рекох му.

Уђе једна жена. Кад је погледах забезекнух се. Била је Леонора!

— Али молим вас... хтедох јој рећи: одкуд она овде и како је могла доћи, кад је остала у болничкој капели, но она ми упаде у реч:

— Ја ћу говорити, Господине, а не ви, рече. Ја сам за то и дошла. Кажите ми мени зашто ви мене искасаписте да-нас? Мало ли је зар било што ме је муж јастуком угушио па у бару бацио, него сте још после дошли и ви, да ме на парчета истранцирате? Зашто то? Је ли то право? Је ли поштено?

— Али молим вас...

— Нема ту: молим вас, прекиде ми она опет реч, него кажите ми мени: зашто?

— Закон је такав, промуцао сам, налазећи се доиста у неприлици.

— Закон... закон... продужи она. Закон је, да се он, који ме је убио, исече а не ја.

— Али ми хоћемо да знамо да ли вас је он доиста убио, или сте се случајно удавили; зато смо вас секли, објашњавао сам ја.

А она заврте сумњиво главом, па ће рећи:

— Зато сте ме секли, велите? А зар нисте видели по мојим очима да сам угушена? А што бих се ја сама давила? Не, Господине, није то. Ви сте мени учинили неправду. Ја сам дошла да се прорачунамо.

Поћута мало, гледећи ме буљавим очима, па настави:

Доста је мени било од њега. Јест, ја сам волела другога. Он ме је ухватио са њим и удавио ме. Ја и он — ми смо квит. Не жалим. За онога кога сам волела и била сам готова дати живот, као што сам га и дала, али ви, ви...

И пође раширеним рукама к мени.

Ја дрекнух и — пробудих се. Био сам у голој води од зноја. Сав сам дрктао од узбуђења.

Обучем се и одем у варош. Целу ноћ нисам се враћао у стан ни спавао.

*

Сутра дан болница је послала кварту ствари које су нађене код Леоноре. То су биле једне мињуше, један прстен и један мали медаљон у форми срца, све од злата.

У медаљону била је слика једнога мупкарца...

Потрудио сам се те нашао оригинал ове слике.

Покушао сам да од њега сазнам што о његовим односима са Леонором, али он је упорно одрицао и да је познавао.

Да није то учинио може бити да би ме преварио. Али кад се он са њом ни познавао није, откуд би она у медаљону носила слику његову?

С једне стране та околност, а са друге оно ноћно привиђење гонило ме је напред.

Ја озбиљно јуришим на онога чија слика беше у медаљону. Покажем му његову слику и рекаћем да се већ знаде; и о његовим односима са Леонором и о томе да их је Леонорин муж на делу ухватио и т. д. Што сам боље умео, старао сам се да га уверим, како је све то врло добро познато власти, па да треба и он истину да покаже.

И — није било без успеха.

Све је то истина било.

Доиста их је Јошка био ухватио у прељуби и од сутра дан Леоноре је нестало, а он није смео да јави то, бојећи се одговорности за себе.

После је и Јошка признао, да је Леонору угушио па у бару бацио.

*

Мало је чудна ствар, али је истинита.

Оно ноћње привиђење моје није ништа друго него резултат мојих сопствених размишљања о овоме догађају, и као што се види, то ме је на прави пут извело.

НОЋ У ОЧИ УСКРСА

припов. од Вл. Короленка

превео Ср. Ј. Ристић

Велика је субота хиљаду осам-стотина осамдесет и још некога лета Господња.

Вече се већ одавно спустило — својим нечујним крилима над Божији свет. Земља се преко дана угрејала, а сад је, ето, притискао хладни, пролетњи мраз, па ти се чисто чини — као да дише. Над њоме се у висини стали купити бледи облачићи, па се дрхћући, испромешали са оним злаћаним звездама по високоме небу баш као да се и они веселе и радују великој пролетњој слави...

Светом се разасула света тишина. Мала губернијска варошица Н. чека да се са саборне цркве разлије први звук звона. А варош није спавала. Под влажним покровом онога сумрака, у мркој сени замрлих и празних улица, као да је све некако одисало — светим очекивањем. Само по каткад пројури који задоцњени раденик, славећи Господа, што га велики празник није затекао над каквим тешким послом, пројури у трку какав племић, и опет тишина... Варош се ућутала, па јој само по расветљеним прозорима од кућа можеш да видиш — да живи. Над целим човечанством као да се осећао невидовни дах великога ускрснућа, дах мира и обновљене љубави...

Месец још није скочио, и варошица лежаше у широкој сени, што је бацаше сила тврђа са овисокога брега. Чудне, одрезане и строге прте те огромне кућерине као да су се опртале на позлаћеном небесном плаветнилу. Тамна се врата сваки час отвараху зијајући тамо у мраку засењене стене, а по угловима се заседеле у небо својим оштрим врховима оне четири високе куле.

Ал, ево се наједанпут сурва са високе саборне цркве први... други... трећи весели звук. У часу одјекну са свију страна тугњава звона и звуци се њихови лију бурном, особитом хармонијом — мислиш љуљају се и свијају у коло тамо високо под звездама. И из мрачне кућерине, што је засењивала варошицу, као да си могао начути промукли, слаби клепет некаког звонцета што се јадно дизало у етерске висине за оним ноћним, силним и свечаним акордима.

Звоњава умукну... звуци се растапаху ваздухом, док се не изгубише и ноћна се тишина опет разастре светом. Дуго се још разлегао сумраком замршени, издишући дрхтај невидне жеке... По кућама погасили светлост; по црквама се зажарила окна.

Земља као да је ове године опет готова, да прогласи целом свету стару лозинку победе — мира, љубави и братства...

* * *

У тамним вратима мрке тврђе шкрипну кључаница. Пола вода изиђе, лукајући оружјем, да смени ноћну стражу. Обилазили су од угла до угла застајујући пред појединим шиљбоцима. Из тамне њихове гомиле одвајала се одмереним кораком увек по једна фигура, а пређашњи шиљбок опет као да је тонуо у њиховој неопредељеној, црној чети... За тим пођу даље, да обиђу сву високу тамницу.

На западну страну дође на смену млад регрут; из његових се црта још није била изгубила она сеоска незграпност.

На лицу си могао разабрати бојазан, која се види код свакога кад први пут ступа на стражу, за коју мора да одговара. Он се окрену лицем к зиду, удари пушком о раме, пође два корака, учини полукруг и стаде до пређашњег стражара. Овај се мало пригну па поче тоном научног папагаја:

— Од ћошка до ћошка... пазити и не спавати и не дремати!

— Млади га је војник тако, тако побожним лицем слушао, а у сељачком му, простом оку задрхта нешто као страх, бол, — шта ли?

— Разумеш? — ушта каплар.

— Разумем; — пазићу.

— Па гледај —! поче онај опет строго, а онда ће као мекшим гласом да настави:

— Та, не бој се, Фађејеве! За Бога ваљда ниси баба... А и чега би се бојао? Вампира и вештица ваљда?

— Ко? Зар ја? — наивно ће Фађејев, а онда продужи замишљено: — Ал некако ми, знате, некако ми опет као смешно око срца...

При овом пристодушном, детињем признању ударише другови у смеј.

— Е, брате, што ти је сељак! презирно ће му „старији“, а онда оштро заповеди војницима:

— На лево ра-ме, марш!

И они одоше. Неколико су се тренутака још чули њихови одмерени кораци, а онда наста тишина. Млади шиљбок узе пушку на раме, па стаде мерити горе — доле уза зид...

* * *

Иза последњег ударца прквених звона наста у тамници као неко комешање. Мрачна и туробна тамнична ноћ већ одавно није видела толикога живота. Баш као да је света благовест донела и весели глас о слободи: поцрнела се враташца малих ћелија стадоше отврати једна за другим. Људи у суром оделу са оним кобним ишараним дроњцима пролажаху ходником у дугим редовима два и два и улажаху у осветљену тамничку цркву. Долазише и с лева и с десна; улазили су степеницама у кућу Божију. Међу јасним топотом чујеш само како мало — мало па кврцне о што год по која стражарска пушка или звекну окови и ланци са тешких ногу робијашких...

Тамна гомила уђе у широку цркву и нестаде је у препратама решетком ограђеним.

И по црквеним окнима могао си да опазиш дебеле гвоздене решетке. —

Тамница као да је опустила. Само су се у оне четири куле по угловима, у округлим, чврсто затвореним ћелијама мотала четири тешка заточеника. Сваким часом би притиснули ухо на кључаоницу да чују бар који звук веселога певања, што им је као милостиво долетао од цркве...

И још је један болник остао лежећи у великој општој соби. — Надзорник, коме одмах јавише да се један изненада разболео, дође баш, кад су остале робијаше водили у цркву, сагну се к болеснику, загледа му се у очи, што су гореле чудним блеском и што су се онако тупо упрле у празни простор...

— Иванове! Слушај Иванове? — поче надзорник.

Робијаш није ни макнуо; само нешто неразумљиво промумла, глас му је био промукао, а упаљене усне као да су се једва отварале.

— Сутра ћеш у болницу! — нареди надзорник, па изађе, оставив пред вратима једнога стражара. Још један пут погледа на болесника, што је лежао у ватри и заклима главом:

— Не ћеш дуго, вуцибатини! Одзвонило ти је, не помаже? — И кад је видео, да ту нема више никаква посла оде у цркву, стаде поред затворених врата и поче метанисати.

У празној се соби кад кад зачуо по који хрпот неразумљивога говора болесникова. Био је то човек средњих година, висок и јак. Бунцао је, сећајући се недавне своје прошлости, а лицем се просуо израз тешке туге и патње надземалске.

Усуд се баш ругао јадноме несрећнику. Прошао је хиљаду врата, млатио се по сибирским пустарама, пустим оним кланцима, препатио толико јада и невоље, а срце му све гинуло и венуло за — далеким родним крајем... И само га једна нада и жеља подржавала: „да му је, да се нађе међу својима... месец, или ма само недељу дана, а онда, — а онда макар и опет морао проћи овом хиљадом врата...!“ А, гле, он још седи у овој тамници, далеко — далеко од очевога крова! —

Његово тихо бунцање престаде... Очи му се раширише; дах му постаде правилнији... угрејаном главом стану му се ројити утешније мисли.

— — — — Пустара шүми... Њему је познат тај шум — тај једнолики, весели, слободни шум. — Он зна да разликује говор шүмин, глас свакога дрвета... охола оморика бруји тамо високо — високо својом густом, тамном зџени; танке јеле шапућу размаженим гласом, али им је свака реч изразита; топода се раздрхтао и узрастрептала својим меким листићима... Слободна птичица певуца, горска бујица жубори, скакућући по кремену...

нитим јаругама, јато брбљавих сврака узлетело се над шикаром, којом се, невидни бегунац — робијаш, вере и провлачи.

Баш као да је лахор слободнога шумскога ветрића помиловао болника. Он се придигну, и — уздахну; очи, као да су нешто потражиле, и — одједаред севнуше. Робијаш, опробани бегунац, угледа пред собом, што још није досад доживео, угледа широм отворена врата...!

Моћни, силни инстинкт потресе целим му, болешљивим организмом. И најмањи трагови пређашњег бунцања нестадоше, као водом однесени, све се слије у једној јединцатој јаркој зраци тога смешнога хаоса: — врата су отворена...!

Ни оком ниси тренуо, а он је већ на пољу био. Игледало је као да му се сав жар распаљенога мозга слио у очима; поглед му био грозан, укочен, туп...

Неко изишао из цркве и оставио врата за час отворена. Вал складнога, а овако издалека ослабелога певања, удари до робијашевих ушију, и — опет мир....

Бледо му се лице осу милом благошћу, очи му се замаглише, а у души се нацрта слика, о којој је већ толико пута будан сневао: — тиха ноћ, тајанствени шапат високих оморика што су се надвиле својим тамним хвојама над старом црквом роднога му места... множина сељака, ватре тамо више реке, па тако исто певање... и он се пожури, да све то види и чује тамо — међу својима....

Надзорник је још код црквених врата клањао и усрдно се молио Богу, оцу своме....

Млади војник ходао је са пушком горе — доле уза зид, под његовим погледом ширило се на далеко широко поље, што се тек мало час ослободило белог зимскога вела. Лаки ветрић се нагањао пољем, лелулајући осушеним травама и завијавао у душу регрутову тихом, жалосном мишљу.

Стражар стаде уза зид, спусти пушку, метне руку на цев, а главу прислони на руку, па се занесе у дубоке мисли. Он још није право схваћао, зашто је ту; па још данас у очи велике славе Господње, са пушком у руци — а пред њиме пусто, непрегледно поље. Био је још прави мужик, па много које чега није схваћао, у чему се стари војник — као родио. И право је што су га назвали „сељаком!“ — Ето још пре мало, беше он слободњак, човек газда, управљао је својим имањем, својим пословима, а сада ова језа са чуднога непојмљивога страха; и сваки шушањ му стегне срце. Да, његова се млада, протачка, сељачка душа није умела да нађе у тој строгој војничкој служби.

А сада је био сам... Пусто поље, што му пукло пред очима, фијук ветра, што се увукао у ону травурину, све га је, ето, некако уљуљкивало у лаки сан — и пред душом млађаног момчета оживеше жељени снови: — И он угледа своје мало село; и над њим се развијао ветар; црква се начичкала свећницама, а тамне се оморике развяхале својим зеленим врховима над малом црквицом.

Мало — мало па се и он као тргне из сна, а онда му плаво око задрхће питајући: „Шта је ово? — поље, пушка, зид...? Он се за час сети, где је, ал му немирно завијање ноћнога ветра опет сведе пред очи красне слике из далекога милога краја, и војник се понова упре о пушку и задрема....

Неколико корака од младога стражара, иза гребена са овисокога зида, испале нешто, — као човечија глава. — Робијаш бацио поглед низ широко поље, да се бар погледом докона далеке шуме....

Груди му се шириле, мртав жедан слободнога ваздуха, гутао је свом душом хладни ваздух матере ноћи... И он се стаде лагано спуштати низа стену....

Радосно брујање звона разбуди успавану ноћ. Врата се тамничке цркве широм отворише и дворинтем поље свети опход. Валови се складнога певања стали ширити мирним ваздухом. Стражар се трже, исправи, скиде шубару да се прекрсти и... баш да дигне руку, а робијаш се докопа земље па удари у травурину.

— Стани, брате, — роде, стани! — викне стражар и са ужасом подиже пушку.

Све му се, ето, пред чим је јадник толико дрхтао и презао, сурва немилосно над главом — у виду оне мрке фигуре. „Служба, одговорност!“ — сину душом војничком и он одале пушку, те напери на одмаклога човека пре него што је опалио, зажури, да не види смрти...

И над градом понова заплива брујање звона, а високи се Божији етер зали звучном хармонијом. И опет заклетета промукло тамничко звоно баш као кад зајеца рањена птица. Из дворинта се расуше пољем први весели звуци свечане песме: „Христос васкрес!“

Одједаред грону пушка иза зида... За њом слабо немоћно јецање и за час опет као да ништа није ни било....

Само још у даљини затитра по који пут замирући дрхтај жалобне жеке, — и опет мир....

МАТЕЈА ФАЛКОН

— Проспер Мериме —

Матеја Фалкон био је човек доста богат за околину; живео је господски, од својих многобројних стада која су чобани пасли овде онде по планинама, и није радио ништа. У оно време, две године по догађају који ћу вам испричати, када сам га ја видео, чинило ми се да му је било највише педесет година. Замислите себи једног снажног човека, омаленог, са гргуравом косом, црном као катран, орловским носем, танким уснама, крупним и живим очима. Био је необично добар стрелац пушком, да су га чак и у његовој земљи, где има толико добрих стрелаца, сматрали за најбољег. Ноћу би руковао својим оружјем исто онако лако као и дању, и о њему и његовој вештини су ми причали таквих ствари, које ће се учинити можда невероватним онима који нису путовали на Корзику. На осамдесет корака наместе запаљену свећу позади провидне хартије, у величини једног тањира. Он нанишани, затим угаси свећу, и један минут доцније, у најгушћој помрчини, пуца и од четири ударца прави три поготка.

На тај начин Матеја Фалкон је стекао велики глас. Сматрали су га за добра пријатеља као и опасна непријатеља: живео је у пријатељству са целом околином Старог Пристаништа. Али о њему причају да се у Карту одакле се оженио, неомта јуначно опростио једног супарника, кога су држали за исто тако страховита у рату као и у љубави. Матеју, бар, приписиваху некакав хитац што је изненада погодио његова супарника, баш када се бријао пред огледалом обешеним о прозор. Кад се ова ствар утишала, Матеја се ожени. Жена му, Ђузеппа, роди најпре три кћери (због чега се жестоко срдео), и најзад једног сина, коме надену име Фортунато: то беше нада и уздање породици, наследник имену. Кћери су се добро поудавале: њихов отац могао је, у случају потребе, рачунати на мачеве и својих зетова. Сину није било више од десет година, али је већ показивао срећне наклоности.

Једног јесењег дана Матеја порани са својом женом, да обиђе неко своје стадо. Мали Фортунато је хтео да га прати, али је било сувише далеко; у осталом, ваљало је свакојако да когод остане да чува кућу; отац му дакле не даде: видећете да ли се није покајао.

Протекло је више часова од његова одласка. Мали Фортунато мирно се извалио на сунце, посматрао је плава брда, и размишљао како ће у недељу отићи на ручак у варош, својем ујаку, кад пуцањ ватрена оружја на мах прекиде његове мисли. Устаде и окрете се страни равнице одакле је долазио пуцањ. Пуцњи се поновише једно за друго, испалили у неједнаким размацима, и све ближи и ближи, најзад, на стази која води са равнице кући Матејевој, појави се један човек са шиљатом капом на глави, као што носе планинци, зарастао у бради, сав поцепан, и једва се вуче наслањајући се на своју пушку. Зрно га је погодило у бутину.

Тај човек био је оглашен за злочинца, и пошав ноћу да купи праха у вароши, запао је на путу у заседу корзиканских волтижера. После снажне одбране, успео је да се повуче, живо гоњен, пуцајући од стене до стене. Али је био измакао мало испред војника, а рана му није давала да се дочена шуме пре него би га стигли.

Он приђе Фортунату, и рече му:

— Ти си син Матеје Фалкона?

— Јесам.

— Ја, ја сам Бането Санџеро. Мене гоне. Сакри ме, јер не могу даље.

— А шта ће рећи мој отац ако те сакријем без допуштења?

— Рећи ће да си добро учинио.

— Ко зна?

— Сакри ме брзо. Они долазе.

— Чекај док ми се отац врати.

— Шта да чекам! проклетство. Они ће бити овде кроз пет минута. Хајд! скривај ме, или ћу те убити. Fortunato му одговори са највећом хладнокрвношћу:

— Твоја је пушка испражњена, а у твојој торби нема више ниједног зрна.

— У мене је мој пож.

— Али хоћеш ли ти потрчати тако брзо као ја? — Дете поскочи, није се имало шта очекивати.

— Ти ниси син Матеје Фалкона! Зар хоћеш да ме пустиш да ме ухвати пред твојом кућом!

То дирну дете.

— Шта ћеш ми дати ако те сакријем, рече приближив се?

Злочинац тури руку у некакав кожни шпаг који је носио о његову појасу, и извади новац од пет динара, који је без сумње сачувао да купи праха. Fortunato се насмеши кад виде сребрни новац, шчепа га и рече Банету: не бој се ништа.

Одмах начини повелику руну у пласту сена који је био поред куће. Бането се склони у руну, а дете га покри тако да му остави мало ваздуха за дисање, али да је било немогуће погодити да то сено скрива једног човека. Паде му на ум, шта више, једно лукавство доста духовито. Узде мачку са мачићима, и намести је на сено, да би свако поверовао е није скоро дирато. Затим приметив кржаве трагове на стази поред куће, покри их брижљиво прашином, и кад је то свршио, поново леже на сунце са највећом безбрижношћу.

* После неколико минута, шест људи у униформи, и под вођством једног стадоше пред врата Матејева. Овај вођа био је нешто род Фалконима (зна се да на Корзици, рачунају ступње сродства много даље него на другом месту). Било му је име Гјодоро Гамба; био је то радан човек, злочинци су га се јако страшили.

— Добар дан, мали рођаче, рече он Fortunatu приступив му, како си порастао? Да ли си видео каква човека да је прошао мало час?

— О! ја нисам још тако велики као ви, ујаче, одговори дете.

— Биће и то. Али зар ниси видео да је прошао један човек, реци ми?

— Да ли сам видео једног човека?

— Јест, једног човека са шиљатом капом од јареће коже, и оделом од црвене и жуте тканине.

— Једног човека са шиљатом капом, и оделом од црвене и жуте тканине?

— Јест, одговарај брзо, и не понављај моја питања.

— Јутрос је господин пона прошао поред наше куће на своме коњу Пјеру. Питао ме је за тату како је, и ја сам му одговорио...

— Ах, мали обешечаје, хоћеш да пакостиш! Реци ми куда је отишао Бането, јер њега ми тражимо; и ја сам уверен, да је овом стазом прошао.

— Ко зна?

— Ко зна? Ја знам да си га ти видео.

— Зар ви можете да видите ко пролази и кад спавате?

— Ти ниси спавао неваљалче, пуцњи из пушака морали су те пробудити.

— Дакле, мој ујаче, ви мислите да ваше пушке чине толику праску. Ескопета мога оца далеко се више чује.

— Нека те ђаво разуме! проклето брбљавче! Ја сам потпуно уверен да си ти видео Банета. Можда си га чак ти и сакрио. Хајд, другови, уђите у кућу и разгледајте да наш човек није унутра. Он није имао више него једне ноге, али је и сувише паметан, угурсуз, да се упустио да и даље гегуца да би се дочепало шуме. У осталом и трагови крви овде престају.

— А шта ће рећи тата? запита Fortunato церећи се, шта ће он рећи кад сазна да су улазили у његову кућу за време кад је он отишао?

— Неваљалче? рече Гамба, ухватив га за ухо, знаш ли ти да, само да хоћу, јер од мене зависи, да те нагнам да промениш свирку? Можда, би проговорио најзад, када би добио једно дваестак удараца сабљом?

Fortunato се непрестанце церекао.

— Мени је отац Матеја Фалкон! рече усхићено.

— Знаш ли ти, мали неваљалче, да те ја могу одвести у Карту или у Бастију. Затворићу те у ћелију, да спаваш на слами, турићу ти гвожђе на ноге, и даћу те на губилиште, ако не кажеш где је Бането Санџеро.

Дете прште у смех на ову смешну претњу. Оно понови: — Мој отац је Матеја Фалкон!

— Вођи рече сасвим тихо један волтижер, не свађајмо се са Матејом.

Гамба се био очевидно збунио. Разговарао је тихо са својим војницима који су већ били претресли сву кућу. То није био велики посао, јер колеба једног Корзиканца има само једну четвртасту собу; од намештаја један сто који служи за постељу, неколико клупа, ковчег и нешто посуђа и потребних ловачких ствари. Међутим мали Fortunato миловаше своју мачку и чисто уживаше злобно у забуну волтижера и свога рођака.

Један војник приђе сени. Виде мачку и немарно удари бајонетом у пласт, слежући раменима као да је осећао да му је обазривост смешна. Ништа се не крете; а лице детиње не издаде ни најмање узбуђења.

Вођ и његови људи баце се у бригу; већ су погледали озбиљно пуг пољани, као решени да се врате одакле су и дошли, кад њихов вођ убеђен да претње неће имати никаква дејства на сина Фалконова, хтеде да огледа и последње средство и да покуша моћ лепе речи и поклона.

— Мали рођаче, рече, изгледаш ми доста паметан! Ти ћеш далеко дотерати. Али си са мном отпочео ђаволску игру, и да се не бојим да не задам бриге и муке мом рођаку Матеју, нека ме ђаво носи ако те не би повео са мном.

— Е!

— Али када се врати мој рођак, ја ћу му испричати целу ствар, па ће те ишибати да ће те крв облити, што си лагао.

— Од куда ви то знате?

— Видећеш... али буди ваљан, дечко, па ћу ти дати нешто.

— Мој рођаче, ја ћу вам дати један савет, да, ако ви и даље оклевате, Бането ће бити у шуми; и онда ће трепати више таквих волтижера да га потраже. (Свршиће се).

ЗЛОЧИН И КАЗНА

РОМАН Ф. М. ДОСТОЈЕВСКОГА

с руског Јефта Угрчић

47

За време тога разговора, Раскољников је пажљиво посматраше. Соња је била мршава и бледа; њен мали нос и брада издавали су нешто оштро; све скупа беше доста неправилно и пре би се могло рећи да је била ружна. У накнаду за то, њене плаве очи биле су јасне, и, кад дођу у ватру, давале су њеној физиономији некакав израз доброте, што је и против воље привлачило човека њој. Сем тога, и нека друга особеност огледала се на њеном лицу као и у целој њеној личности: изгледале много млађа но што је, и, ма да јој беше осамнаест година, готово би се мислило да је то каква девојчица. А то је баш, кадшто, давало повода да се човек и насмеје извесном њеном понашању.

— Али да ли је могуће Катарини Ивановој изићи на крај с тако слабом помоћи? И још мисли да даје даћу?... запита Раскољников.

— Сандук ће бити врло прост... Све ће бити скромно, тако да неће скупо стати... Мало пре смо, Катарина Ивановна и ја, израчунале трошак; све је плаћено, и остаће да се да даћа...а Катарина Ивановна много полаже на то. Не помаже ту ништа противно говорити... То је за њу као нека утеха... Ви знате како је она...

— Разумем, разумем... без сумње... Ви разгледате моју собу? Мама тако исто вели да личи на гробницу.

— Јуче сте истрошили све због нас! одговори Соња промуклим и рапавим гласом, оборивши на ново очи. Уста и брада поново јој заиграше. Наста Ђутање. Очи Дуњине посташе светлије, а Пулхерија Александровна баш је умиљато погледала Соњу.

— Рођо, рече она устајући, — време је да заједно ручамо. Дуњечка, хајдемо... Али, Рођо, ваљало би да извијеш, да се прошеташ; за тим ћеш се мало одморити и доћи ћеш код нас што је могуће пре... Војим се да те нисмо уморили...

— Јест, јест, доћи ћу, похита да одговори такође устајући... У осталом имам нешто да учиним...

— Та ви нећете ручати сваки за се, стаде се дерати Разумихин, гледајући са чуђењем у Раскољникову; ти не можеш то учинити!

— Не, не, доћи ћу, зацело, зацело... Али ти остани за часак. Он вам није потребан одмах, мама? Ја вам га одузимам?

— Ох! не, не! И ви, Димитрије Проковићу, будите тако добри да ручате код нас!

— Молим вас, дођите, додаде Дуња.

Разумихин се поклони. За часак, сви осетише неку чудновату забуну.

— С Богом, Рођо, то јест до виђења; не волим да кажем „с богом“. С Богом, Настасија... Гле, ја опет то рекох!

Пулхерија Александровна беше намерна да поздрави Соњу, али, покрај све своје добре воље, не мога се на то решити и нагло изиђе из собе.

Али то исто не учини Авдоћа Романовна, која као да је с нестрпљењем очекивала тај моменат. Кад, за својом мајером, прође поред Соње, она јој се, по свима правилима, поклони. Сирота девојка се збуни, поклони се страшно, и на лицу јој се указа болан израз, као да је учтивост Авдоће Романовне тешко дирну.

— Дуња, с Богом! рече Раскољников у ходнику. Дај ми руку!

— Па дала сам ти већ, зар си заборавио? одговори Дуња умиљато, ма да се беше збунила.

— Па добро, дај ми још једанпут!

И он снажно стеже руку своје сестре. Дуња се осмехну поцрвевши, за тим истрже руку и пође за мајером. Била је сва блажена, ма да није умела рећи за што.

Ах! како је добра! рече младић, враћајући се Соњи која је остала у соби. У исто време погледа је светлим изгледом. Нека Господ дарује мир умрлима али нека подари и живот живима! Је л' те?

Соња изненадно примети да лице Раскољниковљево беше наједаред постало разведрено; за неко време посматраше је ћутке; све што му је Мармеладов причао о својој ћери наједаред му беше пало на памет...

— Ево о чему сам хтео да ти говорим..., рече Раскољников вукући Разумихина удубљењу прозорском...

— Дакле, рећи ћу Катарини Ивановној да ћете доћи.

Рекавши то, Соња се спремаше да се опрости.

— Одмах сам ваш, Софија Семеновна, имамо неку тајну, ви нам не сметате... Желео бих вам рећи још неколико речи...

И, прекинувши наједаред, обрати се Разумихину:

— Ти познајеш онога... Како се зове?... Порфирија Петровића?

— Да л' га познајем! па то је мој рођак! Па? одговори Разумихин, јако љубопитан шта ће то да буде.

— Јуче, зар не рекосте ви да он ислеђује... онај догађај... догађај који се односи на оно убиство?

— Јест... па? запитала Разумихин разрогачивши се.

— Испитује, рекосте, људе који су што заложили код старице: дакле, и ја сам заложно сам тамо нешто; не заслужује ни да се говори о томе: један прстен који ми је сестра поклонила кад сам пошао у Петроград, и један сребрни очев сахат. Све не вреди пет до шест рубаља, али ја ценим за то што је то поклон. Шта ваља сад да радим? Нећу да се ствари погубе, нарочито сахат. Мало пре сам сав задрктао да мати не заштите да га види, кад се оно говораше о Дуњечкином сахату. То је једина ствар што нам је остала од оца. Па ако се изгуби мама ће се разболети за то! Жене! Па научи ме шта ваља да радим па да га узмем! Знаш да би се требало

изјаснити код полиције. Али зар не би боље било да се обратим самом Порфирију? Шта мислиш ти о томе? Журим се да уредим ту ствар. Видећеш да ће ме мати још пре ручка питати о сахату.

— Па не треба нићи у полицију, већ баш код Порфирија! повика Разумихин, необично узнемирен. — Ох! ала сам задовољан! Та можемо још одмах ићи, то је на два корака одавде; сигурни смо да ћемо га наћи!

— Дакле... хајдемо...

— Извесно ће бити обрадован да се с тобом упозна! Ја сам му много говорио о теби у више прилика... па баш и јуче. Хајдемо!... Дакле, ти си познавао старицу? Све се то чудновато слаже! Ах! да... Софија Ивановна...

— Софија Семеновна поправи Раскољников. — Софија Семеновна, ово је мој пријатељ, Разумихин, красан човек.

— Ако хоћете да изиђете... поче Соња, коју то представљање још више збуни и не усуди се да погледа у Разумихина.

— Дакле, хајдемо! рече одлучно Раскољников: код вас ћу провести дан, Софија Семеновна, само ми реците где седите.

Он изговори те речи, не збуњено, али с неком извесном ужурбаности и избегавајући погледе девојчине. Она му рече њихову адресу поцрвевши. И сви троје изиђоше.

— Ти не закључаваш своја врата? запитала Разумихин док су слазили низ ступе.

— Никад!... У осталом, има већ две године како се кањим непрестано да купим браву, рече немарно Раскољников. — Срећни су, је л' људи који немају шта да метну под кључ? додаде весело обраћајући се Соњи.

Па прагу уличних врата засталоше.

— Ви ћете десно, Софија Семеновна? Збиља: како сте нашли мој стан?

Видело се да што је говорио не беше оно што би желео рећи; и непрестано пиљаше у јасне и слатке очи девојчине.

— Па јуче сте дали вашу адресу Полечки.

— Којој Полечки? Ах! да... она мала... то је ваша сестра? Дакле дао сам јој своју адресу?

— Зар сте заборавили?

— Нисам... сећам се...

— Слушала сам већ о вама од покојника... Само тада нисам знала ваше име, а и он га сам није знао... Дошла сам сад... како сам јуче дознала ваше име... запитала сам данас: Седи ли овде г. Раскољников?... Нисам знала да живите у тако намештеном стану... С Богом... Рећи ћу Катарини Ивановној.

Задовољна јако што може најзад да се удали, Соња оде ужурбаним корацима и с обореним очима. Беше нестрпљива да само замакне за први ђошак те да умакне погледима младића да би могла без сведока мислити о овој посети. Никад се није тако осећала. Цео неки непознати свет нејасно јој изађе пред очи. Сети се наједаред да је Раскољников обећао да ће их данас посетити: можда ће доћи пре подне, а можда сваког часа.

— Може данас и не доћи! прошапта она очајно. — Боже! Код мене... у оној соби... видеће... О Боже!

Била је јако забринута, да није ни приметила да је неки непознати, од изласка из куће, прати. У тренутку кад су Раскољников, Разумихин и Соња, застали на тротоару да се за тренутак разговоре, случај хтеде да баш у том тренутку прође поред њих неки господин. Речи Соњине: „Запитала сам: седи ли овде г. Раскољников?“ дођоше му случајно до ушију и он готово задркта. Погледа крадом све три личности, а нарочито Раскољникова, коме се девојка беше обратила; за тим разгледа кућу да би је у нужди могао опет познати. Све то беше учињено за тренутак да није било ни могуће опазити; за тим се тај човек удали лаганим кораком као да некога ишчекује. Очекивао је Соњу; наскоро опазити је да се окрете младићима и упути се своје стану.

„Где ли станује? Ја сам ово лице негде видео, мислио је он; мора да је знам.“

Кад дође на угао улице, пређе на другу страну тротоара, осврну се и опазити девојку да иде у истом правцу у коме и он: она није примећавала ништа. Кад дође на савијутаку улице и она пређе на ту страну. Он је стаде пратити, идући све противним тротоаром, и не испусти је из вида. После једног педесет корака пређе преко улице, стигне девојку и пође за њом на једно пет корака.

Беше то човек од својих педесет година, с очуваним изгледом и изгледаше много млађи но што је. Био је средњег стаса, доста крупан с широким плећима нешто мало сведеним. Беше одевен колико елегантно толико и укусно, имао је рукавице на рукама, у руци је држао лену трсковачу којом се при сваком кораку поштапао. Све је у његовој личности одавало племића. Његово широко лице беше доста пријатно; у исто време светла боја његовог лица и румене уснице не казиваху да је из Петрограда. Његова још доста густа коса била је плава и почињала тек седети; његова дуга, широка, врло густа брада била је још светлије боје него коса. У његовим плавим очима беше нека хладноћа, озбиљност и укоченост.

Тај непознати имађаше довољно времена да посматра Соњу и да опази како је девојка расејана и замишљена. Дошав пред кућу, прекорачи праг; господин који је ишао за њом такође се упуту у кућу као мало зачуђен. Пошто је ушла у авлију, Соња се упуту степеницама десно, — оним што су водиле њиховом стану. „Хм!“ рече у себи господин и пође за њом. Соња тада опази непознатог. Дошавши на трећи спрат, уђе далеко у ходник и зазвони у нумери 9. где је било написано кредом под вратима: *Кариернаумов, кројач*. „Хм“, понови непознати изненађен тим подударењем, па зазвони у нумери 8. Обоја врата бежу на шест стопа једна од других.

— Ви станујете код Капернаумова? рече он смејући се Соњи.

— Поправио ми је јуче један прслук. Ја, ја станујем овде, близу вас, у стану госпође Реслих, Гертруде Карловне.

Соња га погледа пажљиво.

— Ми смо суседи, рече он паливим тоном. Ја сам тек од прекјуче у Петрограду. Е сад, до виђења!

Соња не одговори. Врата се отворише и она брзо уђе унутра. Осећала се уплашена, постиђена...

*

Разумихин је успут ка Порфирију био врло узбуђен.

— Та то је лепо, брате, понављаше он неколико пута, — мени је мило! Мени је мило!

„Ама шта је њему мило?“ размишљао је Раскољников.

— Па ја нисам ни знао, да си и ти код старице залагао. Је ли... је ли... одавно било? То јест: јеси ли одавно био код ње?

„Ала је то наиван лудак!“

— Кад?... застаде Раскољников, размишљајући: да, могло је тако бити на три дана пред њену смрт. У осталом ја нисам сада пошао, да искупи залоге, — рече он с особитом забринутости о заложеним стварима; ја имам свега цигло једну рубљу... због оног проклетог јучерашњег бунила!...

Реч бунило је нарочито нагласио.

— Епа да, да, потврђивао је Разумихин брижљиво, али не знајући ни сам шта, зато те је, дакле, онда злочин толико занимао, а знаш ли ти... Ти си у грозници непрестано говорио о прстењу и ланцима. Е па дабогме... сад је јасно, сад је све јасно.

„Гле! Та се мисао, дакле, ипак код њих чврсто укоренила! То је заиста човек који би за ме свој живот дао, али се ипак радује, што се разјаснило, зашто сам у бунилу говорио о прстењу! Та то се код њих свију учврстило!...“

— Хоћемо ли га затећи? запита он гласно.

— Да, да ми ћемо га сигурно затећи, одговори брзо Разумихин. То је добар човек, видећеш. Мало незграпан, то јест не што се манија тиче, него у другом погледу. Та ти знаш шта ја мислим. Он је mudar, разлоган, али никако глуп човек. само је ред мисли у њега чудноват... Неповерљив, скептичан, циничан... радо збија с киме шаљу... Али своју ствар разум добро... но му и завист признаје... Прошле године у парници неког разбојничког убиства, пронашао је виновника и ако је изгледало, да су сви трагови злочина били избрисани. Он врло радо хоће с тобом да се упозна, врло радо.

— Али зашто баш тако врло радо?

— То јест не, можда, због тога, што... Видиш у последње време, кад си се разболео, имао сам често прилике, да се с њиме о теби разговарам... Он је радо слушао... А кад је чуо, да учиш права и да због недостатка средстава не можеш своје студије наставити, онда је рекао: штета!... Из свега тога закључујем...

то јест узето све укупно, не само ово једно: јуче је Замјетов... Видиш, Родја, ја сам ти јуче, кад сам те дома тражио, свакојаке будалаштине брбљао... бојим се, брате, да се не би на мене наљутио...

— Шта то? Да ме држе за лудог? Можда је то и истина! Он се усиљено насмеја.

— Да, да... тако је и било, ни!... Али све, што год сам јуче брбљао (то као и оно друго) била је права глупост... Та ја сам био пијан. (Наставиће се).

П О Т Е Р А

Ђорђе Видојевић, калфа лимарске, пресудом првостепеног суда за варош Београд, од 27. октобра 1899. г. Бр. 23079, осуђен је на један месец дана затвора за увреду нанету Лују Топалковићу, свештенику приликом чинодејства; ову је осуду и касациони суд решењем својим од 26. новембра исте год. Бр. 9599, за снажну огласио. Управа града Београда, код које се ова пресуда на извршењу налази актом од 5. априла т. г. Бр. 29863, моли све власти да Ђорђа потраже и нађеног стражарно спроведу.

Лазар Илић, пиљар, пресудом првостепеног суда за варош Београд, од 5. фебруара 1900. год, бр. 2581, осуђен је на десет дана затвора за јавну увреду нанету Лазару Петровићу, оvd. Како се Илијићу не зна место пребивања то Управа града Београда, актом од 5. Априла т. г. бр. 4289, моли све власти да Илија потраже и нађеног стражарно спроведу.

Ђура Живковић, зидар, пресудом првостепеног суда за варош Београд, од 9. Марта, 1899 год. Бр. 5528, осуђен је на један месец дана затвора за лаку повреду тела нанету Симону Блату, кондуктеру трамваја. Како се Ђури не зна место пребивања, то Управа града Београда, актом од 5. Априла т. г. Бр. 12489/99 моли све власти да Ђуру потраже и нађеног стражарно спроведу.

ИЗЈАВЕ, ПОРУКЕ И ОДГОВОРИ УРЕДНИШТВА

У данашњем броју доносимо слике шест наших окр. начелника, а у идућим бројевима донећемо и остале. Како нисмо могли добити слике свију окр. начелника на време, то их и не можемо износити по реду њихова старешинства.

Биографије њихове донећемо донције, у току ове године за све у једном броју, јер још нисмо ни све податке прикупили.

Г. Жив. В. Ивановићу, писару општине крчмарске. — Због оскудице простора, не можемо донети у листу пресуду, коју нам шаљете, а није ни потребно, јер је питање са законске стране чисто. Кад ко не може да дође на своју ливаду и да је употреби док не прође преко земље свога суседа, онда он несумњиво и има права на то. То је службеност основана на самом закону, о којој говори § 341. грађ. законика. Пресуда ваша погрешно превиђа тај параграф, ослањајући се једино на § 335 ист. законика, који говори о службености другим путем основаним, а не непосредно на самом закону, какав је овде случај.

Г. Николи Ђ. Мишићу, писару општине душничке. — Пошто се таксе из тач. 96., 97. и 97 а (за потврду тапије, издата уверења и за потврду исправа до 200 дин.) закона о таксама наплаћују у корист општинске касе, то не треба уз то наплаћивати таксу из тач. 1., за представку која се наплаћује увек у таксеним маркама за рачун државе. Знате да се ни иначе код општинских власти не плаћа никаква такса за саму представку, јер закон не овлашћује и општинску него само државну власт на то, па онда још мање може бити томе места у случајевима горњих потврда, од којих закон о таксама не тражи никаквих прихода и за државу.

Г. Николи Ђ. Ђурђевићу, писару општине велико-бошњачке. — Неоправдано нас теретите, да ми сад по ранијим бројевима листа истражујемо, које сте задатке у прошлој години правилно решили, јер сте дужни да држите лист и сами се о томе уверавате. Ако који број не примите тражите да вам накнадно пошаљемо; а кад их примите, чувајте их. Кад се тако уверите, да сте који задатак и ви правилно решили, па да вас случајно нисмо у листу именовали, тек тада јавите се да учинимо што смо, може бити, пропустили.